

- העותרים:**
1. האגודה לזכויות האזרח בישראל
 2. המרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת גן
 3. רופאים לזכויות אדם
- כולם ע"י ב"כ עוה"ד אן סוצ'יו ו/או עודד פלר ואח'

מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' נחלת בנימין 75, תל אביב 65154
טלפון: 03-5608185, פקס: 03-5608165, דוא"ל: anne@acri.org.il

וכן ע"י עו"ד סיגל שהב
מהקליניקות לזכויות אדם במרכז האקדמי למשפט ולעסקים

– נ ג ד –

- המשיבים:**
1. השר לביטחון פנים
 2. נציב בתי הסוהר
 3. שרת המשפטים

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טלפון: 02-6466588, פקס: 02-6467011

תגובה מטעם העותרים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 19.3.2018, מתכבדים העותרים להגיש את תגובתם להודעת העדכון מטעם המשיבים מיום 29.3.2018.

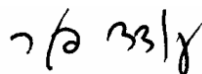
1. העותרים מברכים על החלטת המשיבים להסב את מתקן סהרונים לקליטת אסירים המרצים עונשי מאסר בגין שהייה שלא כחוק, ולצד זאת תמהים על כך שנדרשו הליך זה, הערות בית המשפט ותגובת העותרים על מנת ליישם אפשרות זו זמן רב אחרי המועד ליישום פסק הדין.
2. כפי שהצליחו המשיבים לאתר כעת את אוכלוסיית הכלואים המתאימה להחזקה בסהרונים, כך ניתן לפעול להכשרת מתקן חולות לכליאה של אסירים מסוימים, אשר רמת מסוכנותם אינה גבוהה (כגון, אסירים שממילא זכאים לחופשות או אסירים השפוטים לתקופות קצרות). אין ספק, כי שינוי ייעוד המתקן והוספת מרכיבי בטחון עשויים להימשך זמן מה. משכך, ראוי להתחיל באופן מיידי בהליך זה על מנת להכשיר את המתקן לקליטת אסירים בהקדם האפשרי.
3. לעניין השימוש באוהלים עבור 600 אסירים ביטחוניים, העותרים חוזרים על עמדתם כי מדובר בתנאי מחיה בלתי הולמים אשר חותרים תחת תכלית פסק הדין לשפר את תנאי הכליאה של אסירים. לאור הודעת המשיבים בעניין מתקן סהרונים, ראוי כי המשיבים ינצלו את 450 מקומות הכליאה שיתפנו בכלא דמון כדי לבטל, לפחות באופן חלקי, את הצורך בשימוש באוהלים, כפי שאף ציין המשנה לנשיאה מלצר בדיון האחרון (עמ' 6 לפרוטוקול).

4. המשיבים התעלמו בהודעתם משאלות נוספות שהועלו על ידי בית המשפט בדיון. כך, אין כל התייחסות לאפשרות להפוך את ועדת השחרורים ל"ועדת חצי" לתקופה קצובה בהוראת שעה על מנת להשיג את יעדי פסק הדין עד למימוש המהלכים ארוכי הטווח הכוללים פתרונות בינוי.
5. המשיבים לא התייחסו גם להערת בית המשפט בדבר הירידה בהיקף השחרורים על תנאי בשנים האחרונות (עמ' 2 לפרוטוקול). שיעורם של האסירים הפליליים המשוחררים על תנאי מתוך כלל האסירים הפליליים המשוחררים הוא נמוך מאד ואף ירד מ-15% ב-2014 ל-13% ב-2016 (מרכז המחקר והמידע של הכנסת, **היבטים בעבודת ועדות השחרורים**, כתיבה: צח בן-יהודה, 14 במרס 2017). בעוד שבתחילת שנות התשעים שוחררו בשחרור מוקדם 63.4% מהאסירים שהדיון בעניינם בוועדות השחרורים הסתיים, הרי שבתחילת העשור הנוכחי שיעור ההחלטות על שחרור מוקדם עמד על 33% מהבקשות (דו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (דו"ח דורנר), עמ' 45, נובמבר 2015). זאת, אף על פי שהנתונים מוכיחים ששיעור הרצידיביזם של אסירים המשתחררים בשחרור מוקדם נמוך באופן משמעותי (28.2%) מזה של אסירים המשתחררים בשחרור מלא (47.1%) (הרשות לשיקום האסיר, **סיכום שנת 2016**, עמ' 17, אפריל 2017).
6. בהתאם למועדים שנקבעו בפסק הדין, על המשיבים להבטיח בעוד כחצי שנה שטח של 4.5 מ"ר לכל הכלואים בישראל. אף על פי שבית המשפט הבהיר למשיבים בדיון ביום 19.3.2018, כי הארכה המבוקשת – בת עשר שנים – אינה סבירה, וחזר גם בדיון האחרון על כך שמשמעות הארכה המבוקשת היא ביטול פסק הדין (המשנה לנשיאה מלצר בעמ' 15 לפרוטוקול), המשיבים לא השלימו עדיין את "עבודת המטה" הנדרשת להכנת תכנית מימוש הפעימה השנייה (סעיף 19 להודעה).
7. אין להתיר למשיבים ארכה נוספת לעמידה בפעימה השנייה של פסק הדין. למשיבים נותרו כשישה חודשים להבטחת שטח מחיה של 4.5 מ"ר לכל אסיר ועצור בהתאם למועד שנקבע בפסק הדין. על המשיבים להתחיל בביצוע הדרגתי של שלב זה כבר עתה, במקביל ליישום הפעימה הראשונה, ואין לאפשר שוב מצב שבו המשיבים ממתניים עד למועד היישום בדצמבר 2018 ללא כל פעולה מעשית, ושבים לבית המשפט בבקשות לדחיית מועד ביצוע פסק הדין.

19 ביוני 2018

ד"ר סיגל שהב, עו"ד

עודד פלר, עו"ד

אן סוצ'יו, עו"ד

ב"כ העותרים